

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	31 oktober 2023	31 oktober 2023

Onderwerp

Vaststelling maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 en wijziging subsidieregeling erfgoedlijnen

Advies

1. Vast te stellen het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024;
2. Te bepalen dat het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 gepubliceerd wordt in het Provinciaal Blad;
3. Vast te stellen de wijziging van de subsidieregeling erfgoedlijnen 2020;
4. Te bepalen dat het besluit tot wijziging van de subsidieregeling erfgoedlijnen 2020 gepubliceerd wordt in het Provinciaal Blad;
5. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten, waarmee de Staten worden geïnformeerd over het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 en de wijziging van de subsidieregeling en waarmee de Staten het geactualiseerde ambitiedocument van de erfgoedlijn Atlantikwall wordt aangeboden;
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting behorende bij de besluiten tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 en de wijziging van de subsidieregeling erfgoedlijnen 2020.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. GS-brief aan PS
2. Besluit Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024.docx
3. Wijziging subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid Holland 2020.docx
4. Koersdocument erfgoedlijn Atlantikwall.pdf

1 Toelichting voor het College

Jaarlijks stellen GS het Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast op advies van de erfgoedtafels. Het voorstel is om het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 vast te stellen. In het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 staan alle projecten, aanvragers, bedragen en prestaties benoemd waarvoor subsidie kan worden aangevraagd met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020. Het betreft een gesloten regeling.

Sinds 2012 werkt de provincie aan het ontwikkelen van zeven erfgoedlijnen met zo'n 300 partners, die zijn georganiseerd in de erfgoedtafels. Deze zeven erfgoedlijnen zijn: Atlantikwall, Historisch Haringvliet, Landgoederenzone, Limes, Oude Hollandse Waterlinie, Trekvaarten en de Waterdriehoek. Iedere erfgoedtafel heeft een ambitie vastgesteld voor de eigen erfgoedlijn en een daarbij aansluitend afwegingskader voor de beoordeling van projecten. Op deze manier maken de erfgoedtafels jaarlijks een onderbouwde selectie van projecten die als advies aan GS wordt voorgelegd. De erfgoedtafels hebben medio september 2023 hun adviezen uitgebracht over de projecten voor 2024. Deze adviezen zijn verwerkt in en in overeenstemming met voorliggend voorstel.

Het is van belang om met de erfgoedlijnen maatschappelijk relevant te blijven voor de (toekomstige) inwoners en bezoekers van Zuid-Holland. Voor hen ontwikkelen we de erfgoedlijnen. Dit betekent iets voor de keuze van de verhalen die we vertellen, de manier waarop we ze vertellen, welke doelgroepen we bereiken en hoe we ons instrumentarium inzetten. Zowel vanuit externe partijen als vanuit de politiek komen wensen t.a.v. herijking en doorontwikkeling. Een nieuwe collegeperiode is een uitgelezen moment om hierover na te denken. In het Coalitieakkoord 'Krachtig Zuid-Holland' staat derhalve het voornemen om de erfgoedlijnen te herijken.

De Subsidieregeling erfgoedlijnen heeft een looptijd tot en met 31-12-2023. Het voorstel is om deze te actualiseren en de looptijd te verlengen tot 31-12-2024. Voorgesteld wordt om de regeling, met het oog op de gewenste herijking van de erfgoedlijnen, voor slechts een jaar te verlengen en op dit moment geen grote wijzigingen door te voeren. Mogelijk dat volgend jaar in het kader van de herijking inhoudelijk meer wordt gewijzigd. Wel is het voorstel om artikel 7 nu aan te vullen met een minimum bedrag voor subsidie (€ 10.000). In de praktijk wordt dit minimum bedrag al een paar jaren gehanteerd om versnippering tegen te gaan en te sturen op projecten met een bepaalde impact. Dit minimum bedrag is ooit een verzoek van PS geweest, maar is nooit formeel vastgelegd. Met deze wijziging wordt dit doorgevoerd.

De erfgoedlijnen hebben een sterke relatie met water en groen, nationale parken, recreatie, toerisme, sport, gezondheid, verstedelijking, infrastructuur, energie en ruimte.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag	: €3.347.996,00
Programma	: Ambitie 4 - Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Het subsidieplafond 2024 voor de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 is vastgesteld bij Kadernota 2024 op € 3.823.471. Dit plafond is opgebouwd uit een deel ontwikkelbudget

(€ 2.700.000) en een deel restauratiebudget voor rijksmonumenten binnen de erfgoedlijnen (€ 1.123.471).

In de begroting 2024 is in totaal € 4.1 miljoen beschikbaar voor erfgoedlijnen. Naast het budget voor subsidies is er budget beschikbaar voor aanvullende opdrachten (€ 300.000). De erfgoedtafels hebben voor 2024 9 opdrachten aangedragen. Een erfgoedtafel heeft af en toe de voorkeur voor een opdracht i.p.v. een subsidie, omdat de provincie dan een wat andere rol op zich kan nemen en gedurende de uitvoering wat meer invloed kan uitoefenen op het resultaat. In dit geval gaat het om onder meer de organisatie van de Dag van het Kasteel 2024, de bijdrage aan de Alliantie Zuiderwaterlinie, een erfgoedmagazine over Historisch Haringvliet, een cultuurhistorisch onderzoek voor Park Rusthoff en een update van de ruimtelijke visie en kaart van de Trekvaarten. Met de 9 opdrachten is een bedrag gemoeid van € 216.625. Het voornemen is dan ook dit advies van de erfgoedtafels te volgen, maar voor elke opdracht volgt in de loop van 2024 een afzonderlijk besluitvormingsproces. Van het beschikbare opdrachtenbudget (€ 300.000) resteert dan een bedrag van € 83.375.

De som van subsidie van projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 bedraagt € 3.347.996. Er resteert nog een bedrag van € 475.475 (€ 46.806 restauratie en € 428.669 ontwikkeling). Dit budget wordt grotendeels gebruikt om in de loop van 2024 nieuwe projecten toe te voegen aan het maatregelenpakket. Dit gebeurt door middel van een wijziging op het maatregelenpakket. Mede hierom is een wijziging van de subsidieregeling van belang. Een deel van dit bedrag wordt ingezet voor aanvullende opdrachten, zoals onder meer de organisatie van de erfgoedtafels en onderzoeken en verkenningen in het kader van de herijking van de erfgoedtafels.

Juridisch kader

Het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 hangt samen met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020. Met deze subsidieregeling kunnen uitsluitend subsidies worden verleend aan de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen. Het betreft een gesloten regeling.

Uit een eerste globale toets van de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 is gebleken dat er geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun. Naar verwachting valt een klein aantal projecten onder de Algemene groepsvrijstellingsverordening onder de categorie steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed en het Monumentenkader. Dit betekent dat deze subsidies ter kennisgeving worden verstuurd aan de Europese Commissie. De projecten worden uitgebreid getoetst op staatssteunregels en andere geldende wet- en regelgeving op het moment dat de subsidieaanvraag is ingediend.

2 Voorafgaande besluitvorming

- Omgevingsvisie: Ontwikkelen en beleefbaar maken van erfgoedlijnen
- Coalitieakkoord Krachtig Zuid-Holland
- Kadernota provincie Zuid-Holland 2024
- Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020

3 Proces

Met bijgaande GS-brief worden PS geïnformeerd over het GS-besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 en de wijziging van de subsidieregeling erfgoedlijnen 2020. Na vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024 en de wijziging van de subsidieregeling

erfgoedlijnen 2020 door GS, worden deze gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Na deze publicatie kunnen subsidieaanvragen gedurende een indieningstermijn van 6 weken worden ingediend.

4 Participatie en rolneming

De provincie Zuid-Holland heeft een verbindende rol bij het ontwikkelen van erfgoedlijnen. Daarbij gaat het om het beschermen, beleven en benutten van het betreffende erfgoed. Het ontwikkelen van erfgoedlijnen is een complexe opgave die de provincie samen met andere partijen realiseert. Er wordt in co-creatie samengewerkt met vele in- en externe partijen, waaronder de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, gemeenten, maatschappelijk middenveld, vrijwilligers, ondernemers en onze boekjaarinstituten zoals Erfgoedhuis Zuid-Holland en Probiblio.

Rond elke erfgoedlijn is een erfgoedtafel gevormd, waar deze partijen in wisselende samenstelling aanzitten. De erfgoedtafels staan open voor iedereen en worden voorgezeten door onafhankelijke voorzitters. De provincie is ambtelijk vertegenwoordigd in deze erfgoedtafels. Eén à twee keer per jaar heeft de gedeputeerde een intervisieoverleg met de voorzitters van de erfgoedtafels. Op basis van de ambitie en met behulp van het afwegingskader geven de erfgoedtafels een zwaarwegend advies aan de provincie over de te subsidiëren projecten. Op basis van deze adviezen stellen GS het Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast. De deelnemers aan de erfgoedtafels realiseren zelf cofinanciering voor de uitvoering van de projecten. Naast geldelijke cofinanciering wordt ook de inzet van vrijwilligers (à € 35 p/uur) gezien als cofinanciering.

5 Communicatiestrategie

Erfgoedlijnen worden breed gedragen door vele partijen in de provincie Zuid-Holland en lenen zich daarom goed voor positieve communicatie over de rol van de provincie, samen met partners, bij het beschermen, beleefbaar maken en benutten van erfgoed.

Er wordt een nieuwsbericht verstuurd over het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024. De erfgoedtafels worden geattendeerd op dit nieuwsbericht. Daarnaast wordt over de besluiten bericht via sociale media en de website van de provincie. Tevens wordt het besluit gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Dit is van belang omdat publicatie hiervan betekent dat de subsidieaanvraagtermijn gaat lopen voor de aanvragers en projecten die opgenomen zijn in het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2024.